

JAVA

Moduly

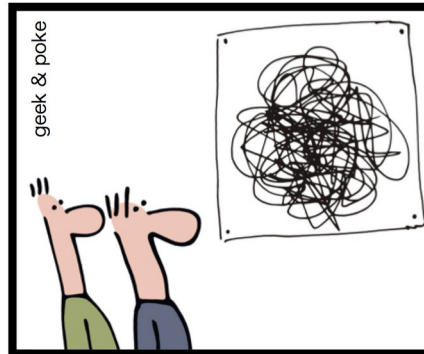
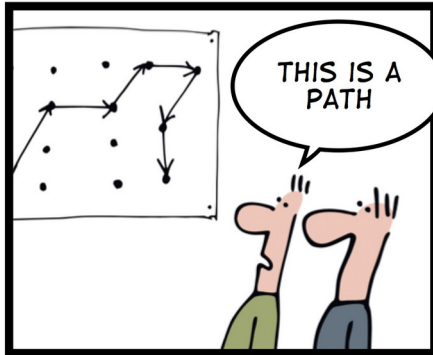
Modularizace

- modul
  - explicitně definované co poskytuje i co **požaduje**

- proč
  - koncept *classpath* je „křehký“
  - chybí zapouzření

- modul
– exp

žaduje

- proč
– kon
– chyl

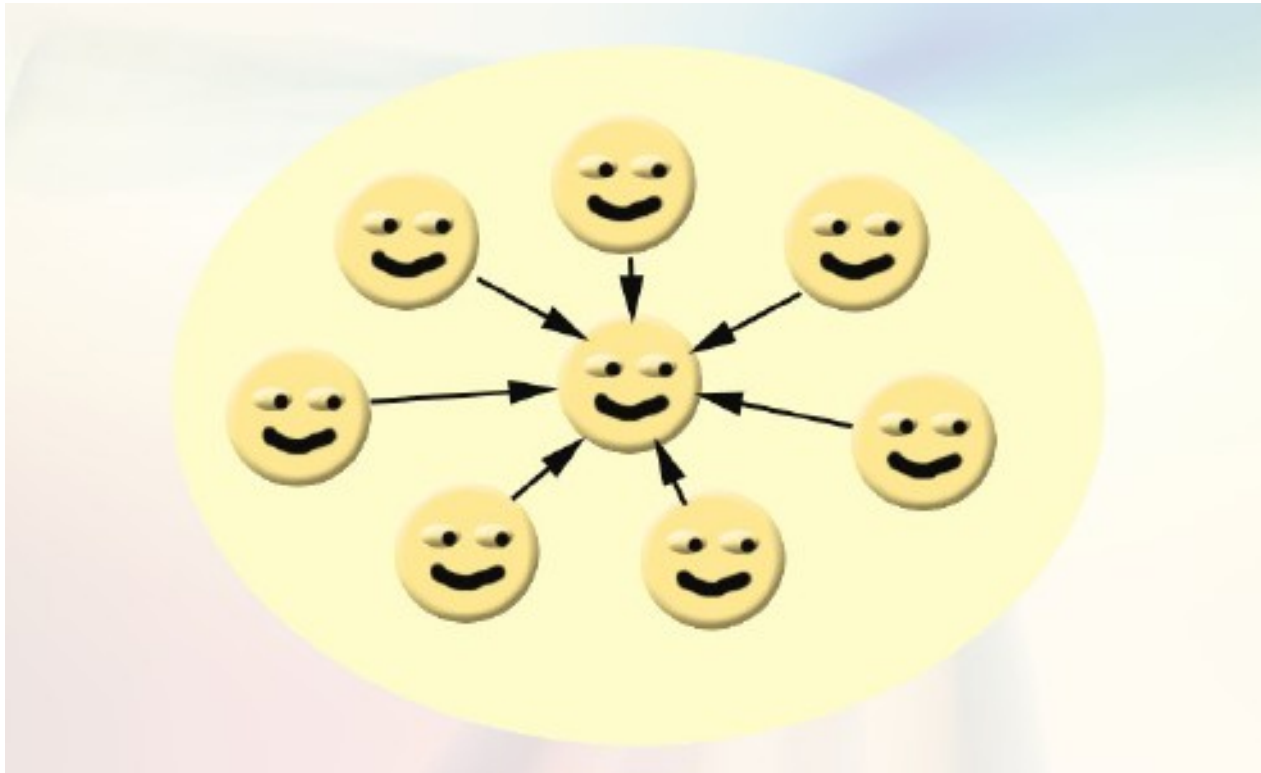

Modulární aplikace – motivace

- proč
  - aplikace více a více komplexní
  - skládání aplikací
  - vývoj v distribuovaných týmech
  - komplexní závislosti
  - dobrá architektura programu
    - ví o svých závislostech
    - spravuje závislosti

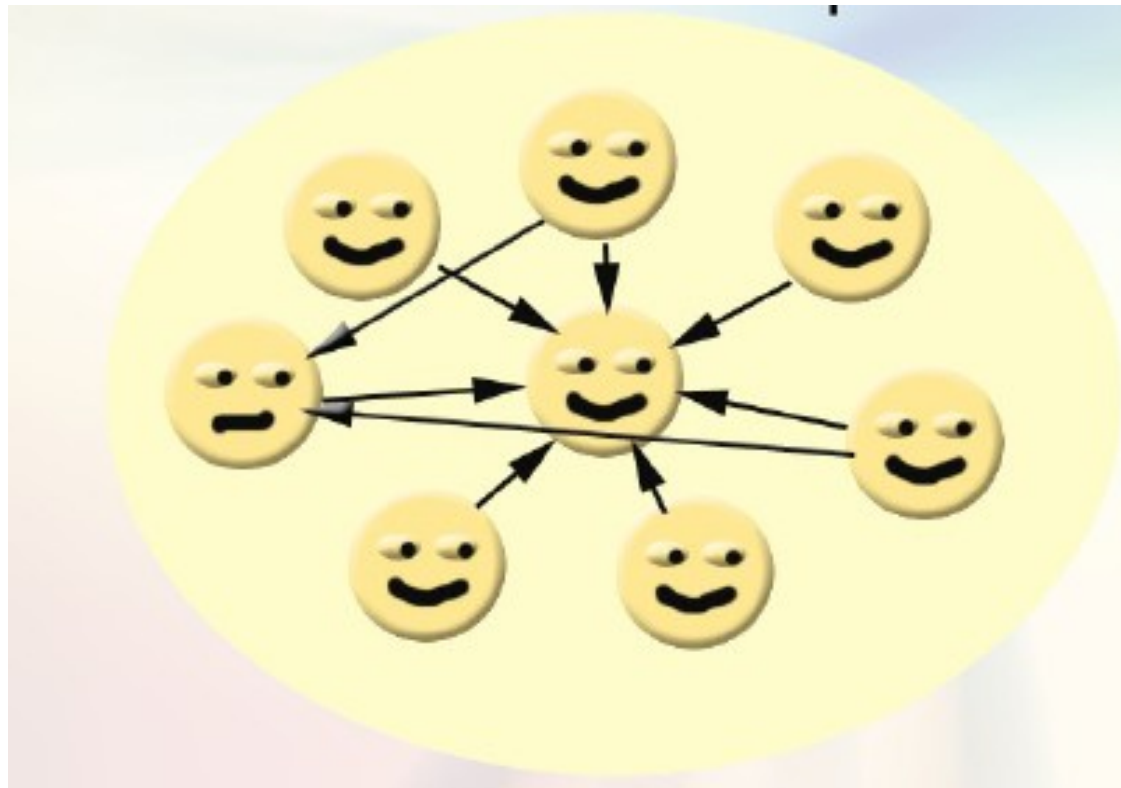
Modulární aplikace – motivace

- Verze 1.0 – vše dobře navrženo

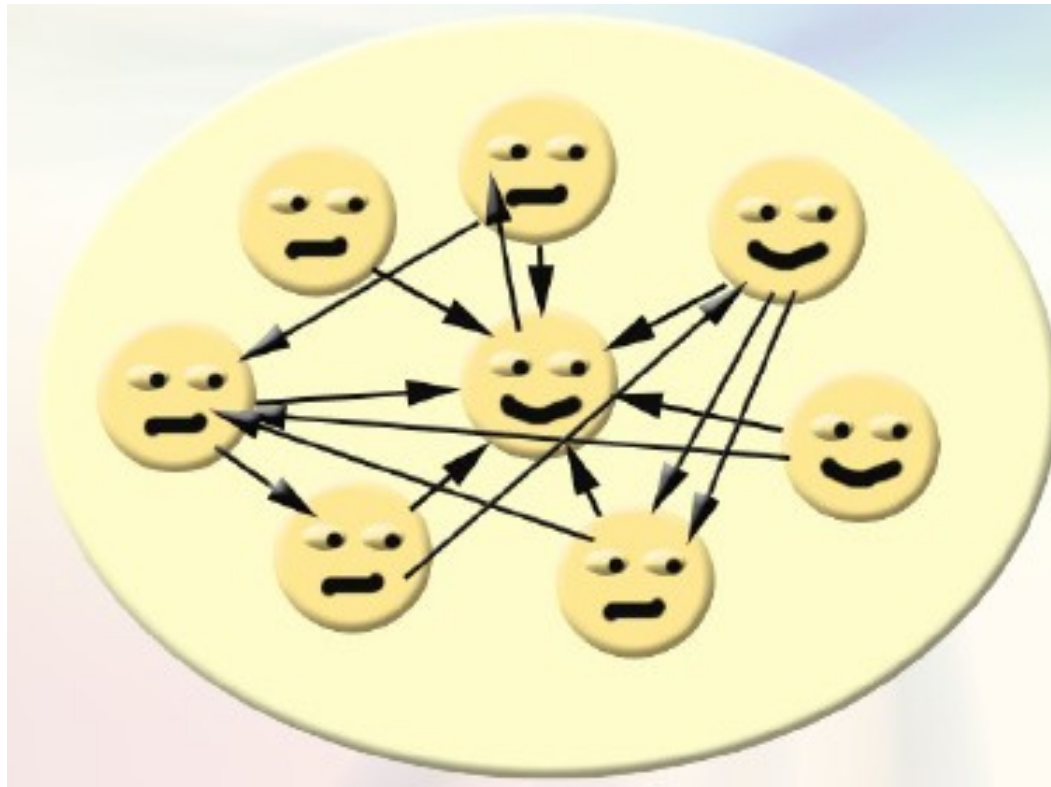
Modulární aplikace – motivace

- Verze 1.1...několik „vynálezavých hacků“...vyčistíme to ve 2.0

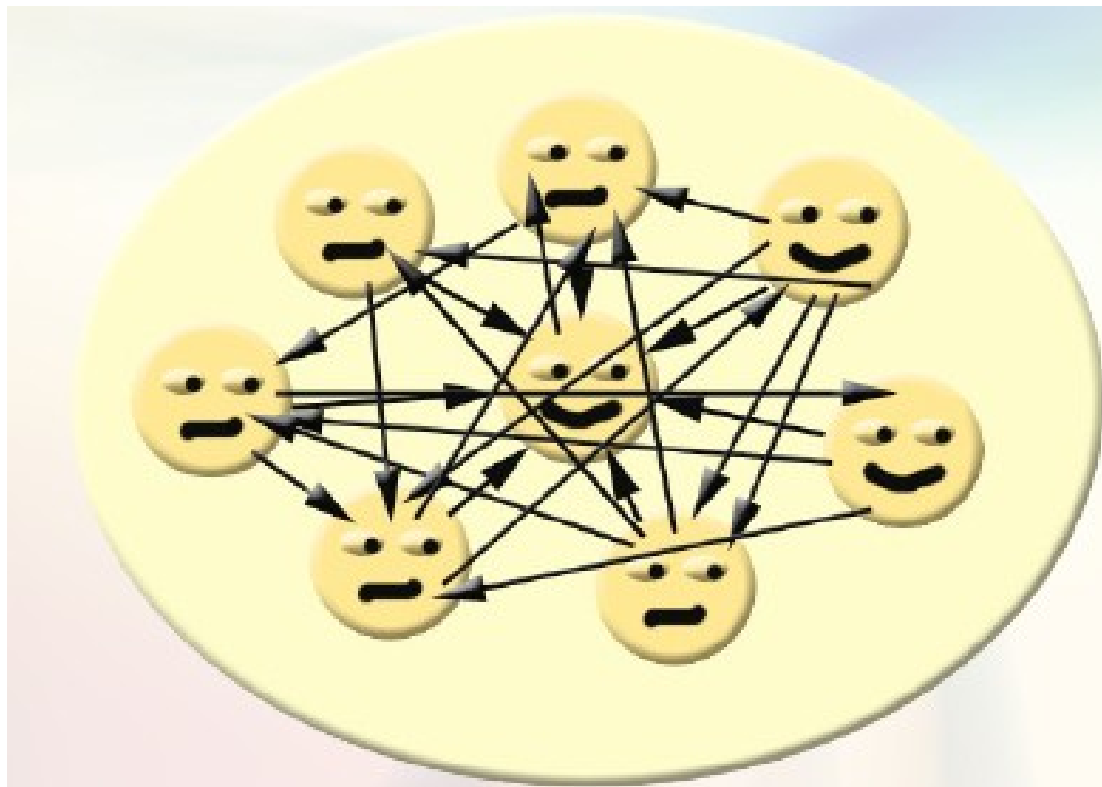
Modulární aplikace – motivace

- Verze 2.0...oops...ale...funguje to!

Modulární aplikace – motivace

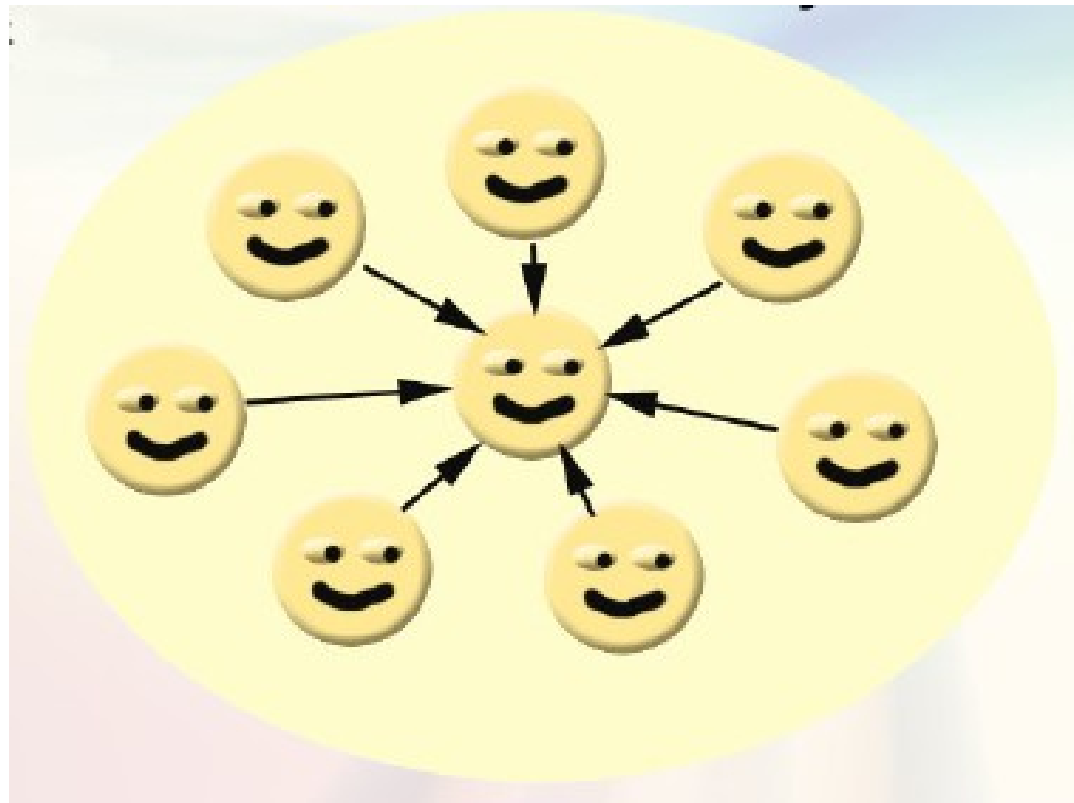
- Verze 3.0 – Pomoc! Oprava jakékoliv chyby přinese dvě další chyby!

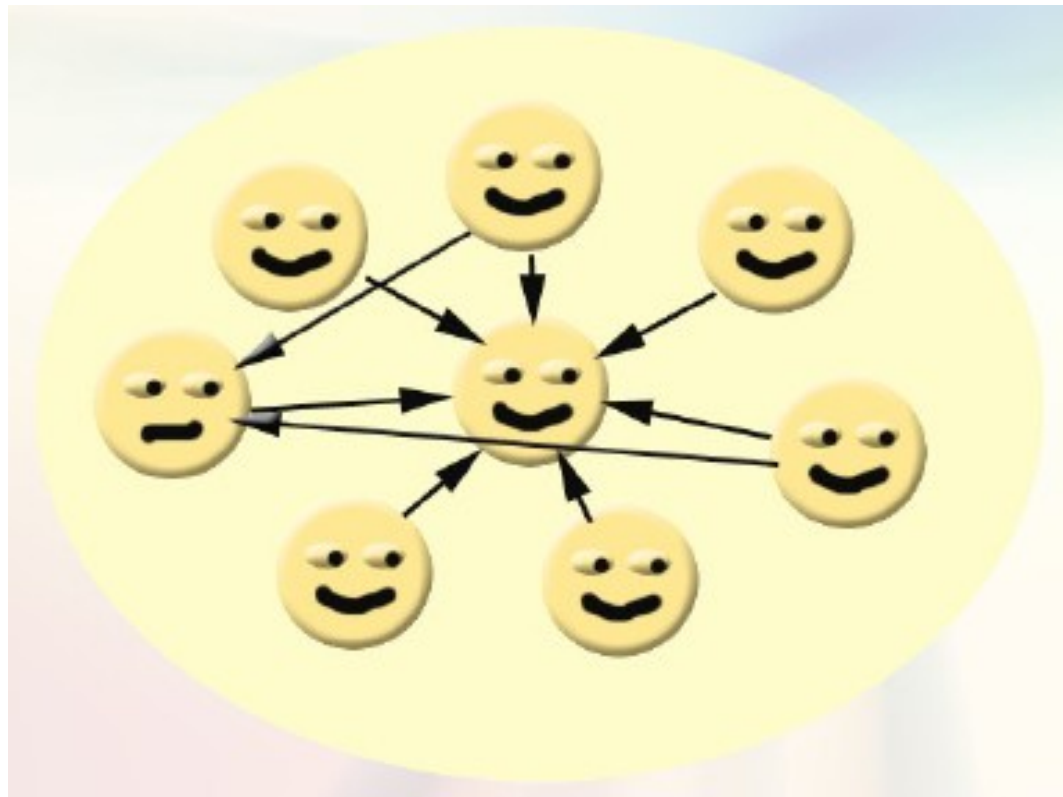
Modulární aplikace – motivace

- Verze 4.0 – vše dobře navrženo. Kompletně přepsano, trvalo to o rok delé, ale funguje to...

Modulární aplikace – motivace

- Version 4.1...tohle vypadá povědomě...

Deklarace modulu

- module-info.java

```
module com.foo.bar {  
    requires com.foo.baz;  
    exports com.foo.bar.alpha;  
    exports com.foo.bar.beta;  
}
```

- modular artifact

- modulární JAR – JAR obsahující module-info.class
- nový formát JMOD
  - ZIP s třídami, nativním kódem, konfigurací,...

Moduly a JDK

- standardní knihovna JDK také modulární
  - java.base – vždy „required“

```
module java.base {  
    exports java.io;  
    exports java.lang;  
    exports java.lang.annotation;  
    exports java.lang.invoke;  
    exports java.lang.module;  
    exports java.lang.ref;  
    exports java.lang.reflect;  
    exports java.math;  
    exports java.net;  
    ...  
}
```

Module readability & module path

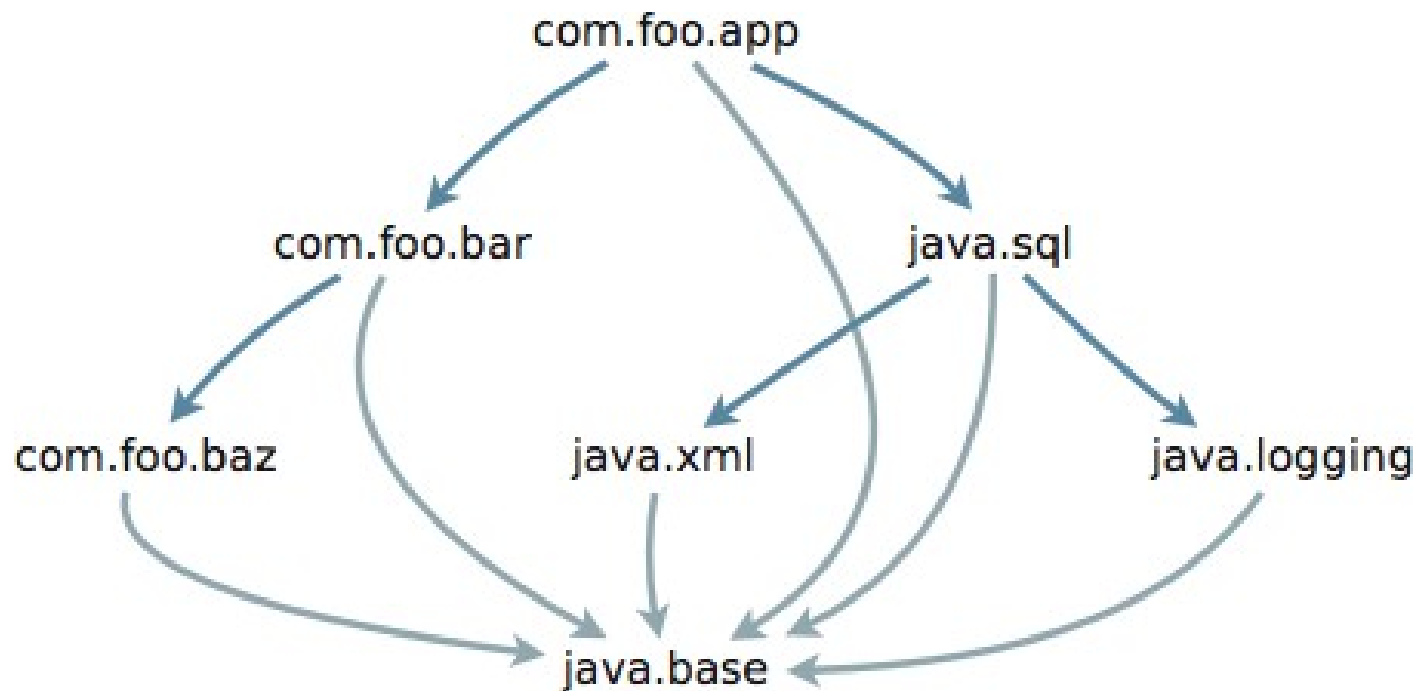
- Pokud modul přímo závisí na jiném modulu

Modul **čte** (*reads*) jiný modul (nebo, jinak, druhý modul je **čitelný** (*readable*) prvním modulem)

- **Module path** – ekvivalent ke classpath
  - ale pro moduly
    - -p, --module-path
  - spuštění aplikace
java -p <module_path> name_of_module/name_of_class

Module graph

```
module com.foo.app {  
  requires com.foo.bar;  
  requires java.sql;  
}
```


Dostupnost (Accessibility)

- Pokud jsou dva typy S a T definovány v různých modulech a T je public, potom kód v S může přistupovat (access) k T pokud:
  - modul s S čte modul s T, a zároveň
  - modul s T exportuje balíček s T

Implied readability

- Readability není tranzitivní

– příklad:

in java.sql

```
java.sql.Driver {  
    java.util.Logger getParentLogger();  
    ...
```

in java.logging

```
module java.sql {  
    requires public java.logging;  
    requires public java.xml;  
    exports java.sql;  
    exports javax.sql;  
    exports javax.transaction.xa;  
}
```


Services & ServiceLoader

```
module com.mysql.jdbc {  
    requires java.sql;  
    requires org.slf4j;  
    exports com.mysql.jdbc;  
    provides java.sql.Driver with com.mysql.jdbc.Driver;  
}
```

```
module java.sql {  
    requires public java.logging;  
    requires public java.xml;  
    exports java.sql;  
    exports javax.sql;  
    exports javax.transaction.xa;  
    uses java.sql.Driver;  
}
```

Qualified exports

- module java.base {
 ...
 exports sun.reflect **to**
 java.corba,
 java.logging,
 java.sql,
 java.sql.rowset,
 jdk.scripting.nashorn;
}
- není určeno pro běžné používání

requires static

- vyžadován během překladač, ale volitelný při spuštění

```
module com.foo.bar {  
    requires static com.foo.baz;  
}
```

- VAROVÁNÍ
  - kód vyžadující balíček přes `required static` musí být připraven na nedostupnost

opens, open

- před Java 9, cokoliv je dostupné přes reflection
  - i privátní elementy
- v Java 9+, i reflexe dodržuje pravidla pro moduly
- ale – balíčky lze „otevřít“

```
module com.foo.bar {  
    opens com.foo.bar.alpha;  
}
```

- typy v „otevřeném“ balíčku jsou dostupné při běhu

```
open module com.foo.bar { }
```

- otevírá všechny svoje balíčky

opens to

- **opens** package **to** list-of-modules
  - otevírá balíček jen pro vybrané moduly

Reflection

```
package java.lang.reflect;

public final class Module {
    public String getName();
    public ModuleDescriptor getDescriptor();
    public ClassLoader getClassLoader();
    public boolean canRead(Module source);
    public boolean isExported(String
                               packageName);
    ...
}
```

Vrstva (layer)

- layer – instance grafu modulů při běhu programu
- mapuje každý modul v grafu na jedinečný classloader
- vrstvy lze vrstvit přes sebe
  - nová vrstva může být vytvořena nad existující
    - graf modulů vrstvy – obsahuje (jako reference) grafy modulů všech vrstev níže
- boot layer
  - vytvořen VM při startu
- vrstvy – určeny pro aplikační servery, IDE,...

Kompatibilita se „starou“ Javou

- Classpath stále podporováno
  - v podstatě jsou moduly „volitelné“
- Nepojmenovaný modul
  - cokoliv mimo jakýkoliv modul
    - „starý“ kód
  - čte jakýkoliv jiný modul
  - exportuje všechny svoje balíčky pro všechny jiné moduly

Automatic module

- implicitně definovaný pojmenovaný module
  - nemá deklaraci modulu
- „obyčejný“ JAR umístěný na module path místo na classpath
  - JAR bez module-info.java

JAVA

Scripting API

Přehled

- podpora skriptovacích jazyků přímo z Javy
  - integrace skriptů do Java programu
  - volání skriptů
  - používání Java objektů ze skriptu
    - a obráceně
  - ...
- od Java 6 přímo součástí JDK
  - součástí JDK je JavaScript engine
    - Java 6-7 Mozilla Rhino engine
    - Java 8 Nashorn engine
      - implementace JavaScript jazyka v Javě
      - od Java 11 – Nashorn označen deprecated
        - bude odstraněn bez náhrady
          - ale Scripting API zůstává
  - existuje mnoho implementací pro další jazyky
    - použití přes ServiceLoader

Proč

- jednotné rozhraní pro všechny skriptovací jazyky
  - dříve si každá implementace řešila rozhraní po svém
- snadné používání skr. jazyků
  - proměnné „bez“ typů
  - automatické konverze
  - ...
  - programy není nutno kompilovat
    - existence „shelů“
- použití
  - složitější konfigurační soubory
  - rozhraní pro „administrátora“ aplikace
  - rozšiřování aplikace (pluginy)
  - skriptování v aplikaci
    - obdoba jako JS v prohlížeči, VBScript v office,...

Použití

- balíček javax.scripting
- ScriptEngineManager
  - základní třída
  - nalezení a získání instance skript. engineu
- základní použití
  - instance ScriptEngineManageru
  - nalezení požadovaného engineu
  - spuštění skriptu pomocí metody eval()

Hello world

```
public class Hello {
    public static void main(String[] args) {
        ScriptEngineManager manager =
            new ScriptEngineManager();
        ScriptEngine engine =
            manager.getEngineByName("JavaScript");
        //ScriptEngine engine =
            manager.getEngineByExtension("js");
        //ScriptEngine engine =
            manager.getEngineByMimeType("application/javascript");
        try {
            engine.eval("println( \"Hello World!\" );");
            System.out.println(
                engine.eval( " 'Hello World again!' " ));
        } catch (ScriptException e) { ... }
    }
}
```

Přehled funkcčnosti

- skript
  - řetězec nebo znakový stream (reader)
  - vyhodnocení přes `ScriptEngine.eval()`
- interface `Compilable`
  - jeho implementace volitelná
    - otestovat – `instanceof Compilable`
  - kompilace skriptu do byte-code
- interface `Invocable`
  - jeho implementace volitelná
    - otestovat – `instanceof Invocable`
  - volání metod a funkcí ze skriptů
- `Bindings, ScriptContext`
  - prostředí pro vykonávání skriptů
    - mapování proměnných sdílených mezi Javou a skriptem

Získání enginu

(1)

- `ScriptEngineManager.getEngineFactories()`
  - seznam všech `ScriptEngineFactory`

```
for (ScriptEngineFactory factory :
        engineManager.getEngineFactories()) {
    System.out.println("Engine name: " + factory.getEngineName());
    System.out.println("Engine version: " +
        factory.getEngineVersion());
    System.out.println("Language name: " +
        factory.getLanguageName());
    System.out.println("Language version: " +
        factory.getLanguageVersion());
    System.out.println("Engine names:");
    for (String name : factory.getNames()) {
        System.out.println("  " + name);
    }
    System.out.println("Engine MIME-types:");
    for (String mime : factory.getMimeTypes()) {
        System.out.println("  " + mime);
    }
}
```


Získání enginu

(2)

- `ScriptEngineFactory.getEngine()`
- nebo přímo
- `ScriptEngineManager.getEngineByName()`
- `ScriptEngineManager.getEngineByExtension()`
- `ScriptEngineManager.getEngineByMimeType()`

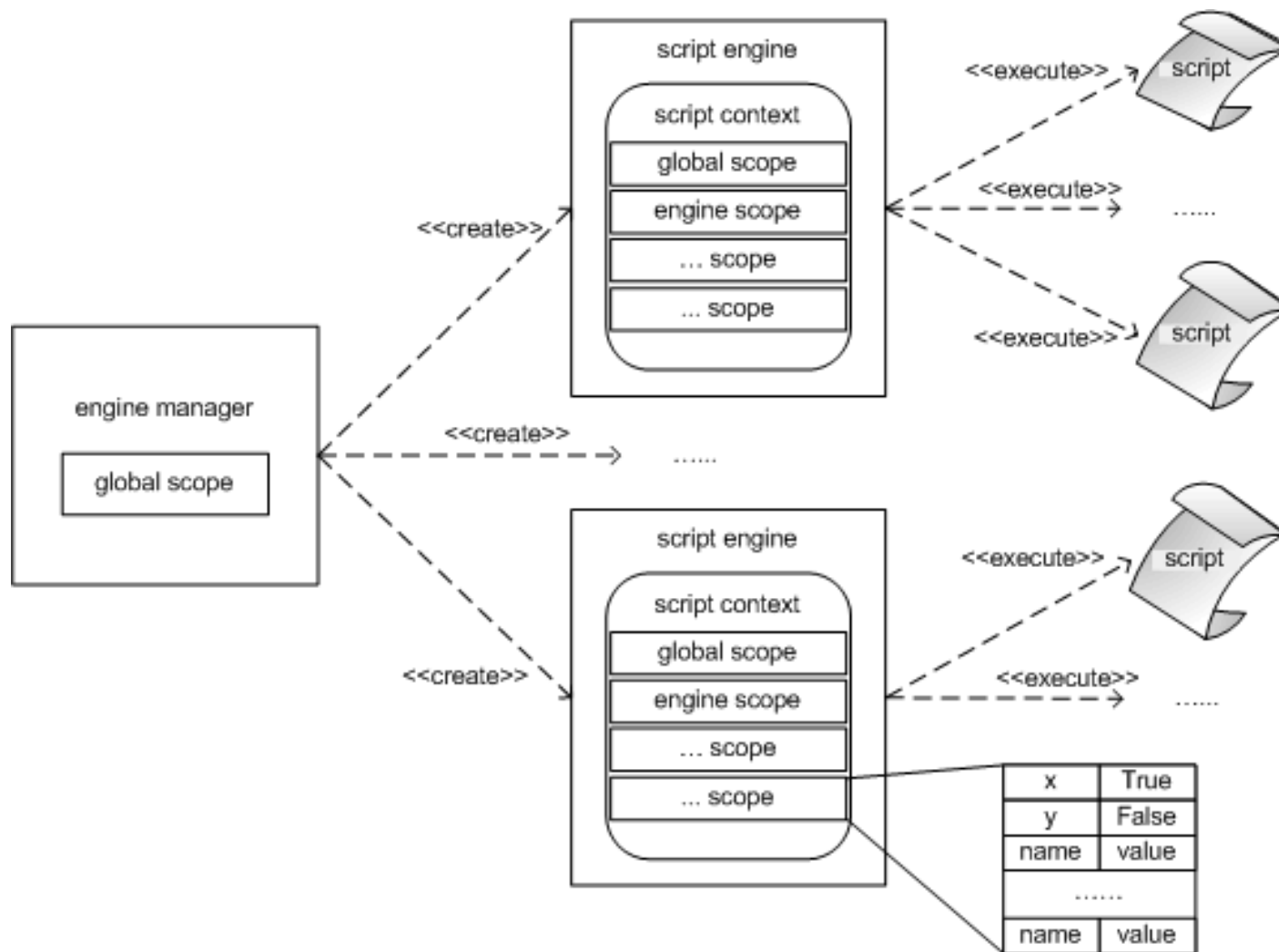
Skripty

- vykonání skriptu
  - `Object ScriptEngine.eval( String s, ...`
  - `Object ScriptEngine.eval( Reader r, ...`
- předávání proměnných (základní varianta)
  - `void ScriptEngine.put(String name, Object value)`
  - `Object ScriptEngine.get(String name)`
  - POZOR na konverze typů!

Předávání proměnných

- interface Bindings
  - extends Map<String, Object>
  - základní implementace – SimpleBindings
- interface ScriptContext
  - prostředí, ve kterém se skripty vykonávají
  - základní implementace – SimpleScriptContext
  - obsahuje scopes
    - scope = Binding
  - speciální scopes
    - ENGINE_SCOPE – lokální pro ScriptEngine
    - GLOBAL_SCOPE – globální pro EngineManager
  - getAttribute(..) / setAttribute(..) odpovídají
getBindings(..).get / put
  - lze nastavit standardní Reader a Writery (vstup a výstup) pro skript

Předávání proměnných

zdroj obrázku: <http://www.javaworld.com/javaworld/jw-04-2006/jw-0424-scripting.html>

Volání funkcí/metod

- interface Invocable
  - volitelná funkčnost, je třeba testovat (instanceof)
  - poskytuje
    - volání funkcí skriptu z Java kódu
    - volání metod objektů skriptu z Java kódu, pokud je skriptovací jazyk objektový
    - implementace Java interface funkcemi (metodami) skriptu

```
ScriptEngine engine = manager.getEngineByName("javascript");  
Invocable inv = (Invocable) engine;
```

```
engine.eval("function run() { println( 'funkce run' ); }");  
Runnable r = inv.getInterface(Runnable.class);  
(new Thread(r)).start();
```

```
engine.eval("var runobj = { run: function()  
                    { println('metoda run'); } }");  
o = engine.get("runobj");  
r = inv.getInterface(o, Runnable.class);  
(new Thread(r)).start();
```

JavaScript engine v JDK

(1)

- některé funkce odstraněny (nebo nahrazeny)
  - převážně z důvodů bezpečnosti
- vestavěné funkce pro import Java balíčků
  - `importPackage()`, `importClass()`
    - balíčky přístupné přes `Packages.JmenoBalíčku`, pro nejpoužívanější balíčky jsou definované zkratky (proměnné): `java` (ekvivalentní `Packages.java`), `org`, `com`, ..
    - `java.lang` není importován automaticky (možné konflikty objektů `Object`, `Math`, ..)
    - od Java 8 nutno nejdříve použít
`load("nashorn:mozilla_compat.js");`
  - objekt `JavaImporter`
    - pro ukrytí importovaných prvků do proměnné (předchází konfliktům)

```
var imp = new JavaImporter( java.lang, java.io );
```

JavaScript engine v JDK

(2)

- Java objekty v js
  - vytváří se stejně jako v Javě
  - `var obj = new Trida( ...)`
- Javovské pole v js
  - vytvoříme přes Java Reflection
  - `var pole = java.lang.reflect.Array.newInstance( ..)`
  - dále pracujeme běžně: `pole[i]`, `pole.length`, ...

```
var a = java.lang.reflect.Array.newInstance( java.lang.String, 5);
a[0] = "Hello"
```
- anonymní třídy
  - anonymní implementace Java rozhraní

```
var r = new java.lang Runnable() {
    run: function()
    {
        println( "running..." );
    }
};
var th = null;
th = new java.lang.Thread( r );
th.start();
```

- anonymní třídy (pokrač.)
  - autokonverze funkce na rozhraní s jednou metodou

```
function func() {  
    print("I am func!");  
};  
th = new java.lang.Thread( func );  
th.start();
```


- přetížené Java metody
  - připomenutí
overloading se děje při překladu (javac)
  - při předání JavaScriptových proměnných Java metodám vybere script engine správnou variantu
  - výběr můžeme ale ovlivnit
    - objekt["název_metody(typy parametrů)"](parametry)
    - pozor! řetězec bez mezer!

Další enginy

- existuje velké množství hotových enginů
  - awk, Haskell, Python, Scheme, XPath, XSLT, PHP,...
- vytvoření vlastního enginu
  - implementace API
    - nutno implementovat alespoň
      - ScriptEngineFactory
      - ScriptEngine
  - deklarace implementování
`javax.script.ScriptEngineFactory`
    - pro `ServiceLoader`

Verze prezentace AJ04.cz.2020.01

Tato prezentace podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Neužívejte komerčně 4.0 Mezinárodní License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).